

Na zaključni seji je vsaka sekcija podala poročilo in sklepe ter sprejete predloge tega delovnega sestanka, vse to pa naj bi pripomoglo k poenotenju strokovnega dela slovenskih arhivov.

Nada Kobal in Metka Gombač

DRUGO POSVETOVANJE O OPREMI ARHIVSKIH SKLADIŠČ IN ARHIVSKEGA GRADIVA V MARIBORU 10. IN 11. JUNIJA 1980

V Mariboru je bilo 10. in 11. junija 1980 drugo posvetovanje* o opremi arhivskih skladišč in arhivskega gradiva — »ARHIVI 80, Tehnična vprašanja arhivov«, katero sta tako kot prvo pred letom dni organizirala Arhivsko društvo Slovenije in komisija za gradivo pred prevzemom v arhiv pri Skupnosti arhivov Slovenije s sodelovanjem ELKOM — Primat Maribor. Vprašanje pravilnega materialnega varstva arhivskega in dokumentarnega (registraturnega) gradiva, posodobitev in standardizacija opreme za gradivo in skladišča je postalo skrb ne le zgodovinskih arhivov, ki hranijo arhivsko gradivo, ampak tudi samih ustvarjalcev tega gradiva ter je nujno vezano tudi na sodelovanje proizvajalcev te opreme. Plod takega sodelovanja je organiziranje posvetovanj, na katerih sodelujejo arhivski strokovni delavci iz zgodovinskih arhivov, delavci iz arhivov delovnih organizacij in nekateri proizvajalci opreme. Tako je prvo posvetovanje prikazalo zatečeno stanje tehnične opreme arhivov in arhivskega gradiva, opozorilo na raznolikost gradiva, specifično opremo in posebne pogoje hrambe in dalo nekaj predlogov za uspešne tehnične rešitve. Drugo posvetovanje je bilo deloma le nadaljevanje prvega, poudariti pa je posebnost tega posvetovanja — to je obravnavo vprašanj v zvezi z varstvom arhivskega in dokumentarnega gradiva v okviru splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite. Prav ta vprašanja, s katerimi se pri organiziranju SLO in DSZ srečujejo tako zgodovinski arhivi kot delovne organizacije, so vzbudila veliko zanimanje in potrdila odločitev organizatorja, da nameni prvi dan posvetovanja obravnavanju te teme.

V pozdravnem govoru je predsednik Arhivskega društva Slovenije in predsednik organizacijskega odbora Peter Klasinc na kratko označil rezultate prvega tovrstnega posvetovanja v preteklem letu in poudaril pomen takih srečanj za uspešno rešitev vprašanj v zvezi z materialnim varstvom arhivskega in dokumentarnega gradiva. Izrazil je željo, da bi se tudi v bodoče nadaljevalo s takimi posvetovanji, ki bodo brez dvoma vodila k uspešnemu reševanju tehničnih vprašanj arhivov. Številčno dobra udeležba na teh posvetovanjih kaže, da obstaja za to velik interes tako uporabnikov kot tudi proizvajalcev.

V imenu družbeno politične skupnosti in družbeno političnih organizacij Maribora je posvetovanje pozdravila Marjeta Strban in izrazila veselje, da je to posvetovanje že drugič v Mariboru, saj organizacije združenega dela s področja kovinske predelovalne industrije usmerjajo svojo proizvodnjo tudi v izdelavo tehnične opreme, ki dobro koristi namenu varovanja kulturne dediščine.

* Poročilo o prvem posvetovanju je v Prispevkih za zgodovino delavskega gibanja, XX, 1980, str. 165—166.

Nato so bili na vrsti referati in koreferati v zvezi z zaščito arhivskega in dokumentarnega gradiva v okviru SLO in DSZ. Miran Kafol je v referatu Oprema arhivskega in registraturnega gradiva v okviru SLO in DSZ podal nekaj pogledov o zavarovanju, hranjenju in varovanju arhivskega gradiva v zgodovinskih arhivih in tudi v arhivih delovnih organizacij predvsem iz arhivskega stališča in to v mirnodobnem času in v vojnem stanju. V referatu je nakazal nekaj specifičnih problemov, ki se pojavijo v zvezi z zaščito in varovanjem gradiva v okviru SLO in DSZ ter za nekatere od njih nakazal že tudi določene ustrezne rešitve. V koreferatu na to temo je Dragan Čirović, vodja službe za koordinacijo v Arhivu SR Srbije v Beogradu, na podlagi izkušenj, pridobljenih pri delu na tem področju v Arhivu SR Srbije, podal pregled glavnih normativov in standardov za opremo arhivov za SLO in DSZ. Posebno je opozoril na to, da morajo biti vsa opravila in naloge v zvezi z zaščito arhivskega gradiva zakonsko opredeljena s samoupravnimi in splošnimi akti in da mora biti skrb za izpolnjevanje nalog v zvezi s SLO in DSZ zajeta v letnih programih vsakega arhiva. Žarko Čučej in Zoran Šutovič iz delovne organizacije Elektrokovina Maribor sta v zanimivem referatu Notranja zaščita, sistemi elektronske zaščite prostorov, objektov in predmetov podala splošno informacijo o vrstah in možnostih elektronske zaščite prostorov, objektov in tudi posameznih predmetov. Posebno pozornost je vzbudil referat Slavka Kovačiča Organizacijski odnosi do arhivskega in registraturnega gradiva v okviru SLO in DSZ, v katerem je referent prikazal nekatere vidike, ukrepe, naloge in dejavnosti, ki se morajo izvajati na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Predstavniki Primata Maribor, ing. Ivo Kosi, pa je v svojem referatu Tehnična oprema arhivskega in registraturnega gradiva v okviru SLO in DSZ predstavil njihov proizvodni program, ki skuša kar najbolj pregledno, funkcionalno, sistematsko in varno hranjenje vseh medijev, ki se danes uporabljajo v praksi, od papirja, filmov do računalniških kartic. Kot posebnost programa s tega področja je predstavil prenosni arhivski kovček, o katerem se je v diskusiji nato največ govorilo. Prevladalo je splošno mnenje, da kovček ni primeren za prenašanje in zaščito gradiva, saj ne ustreza svojemu namenu niti glede velikosti niti teže, posebno pa nima potrebne toplotne izolacije, ki je zlasti nujna za hranjenje mikrofilmov. Prav problematiki mikrofilmov in hranjenju mikrofilmov je bilo v diskusiji namenjeno največ pozornosti.

Referati drugega dne posvetovanja so obravnavali opremo arhivskih stavb, skladišč in arhivskega in dokumentarnega gradiva. Direktor Štajerskega deželnega arhiva v Gradcu, dr. Gerhard Pferschy je v referatu Adaptacija spomeniškega objekta za potrebe arhiva obravnavala problematiko adaptacij zgodovinskih zgradb za arhivske namene in opozoril, da se je pri tem potrebno nasloniti že na številna spoznanja obdelana in dostopna v dobri in pregledni strokovni literaturi o arhivskih zgradbah. O arhivskih zgradbah, njeni opremi in opremi arhivskega gradiva je v obsežnem in izčrpnem referatu spregovoril še Dragan Čirović, ki je ponovno na podlagi večletnih izkušenj v arhivski dejavnosti v Arhivu SR Srbije, sistematično obdelal to problematiko in dal vrsto konkretnih predlogov za standardizacijo in normiranje za arhivske zgradbe in tehnično opremo arhivov in arhivskega gradiva. Perečega problema tehnične opeme za arhivsko in dokumentarno gradivo se je ponovno lotil Peter Klasinc, opremo arhivov delovnih organizacij pa je obravnaval Vladimir Žumer. Oba

referata pomenita tehten doprinos k reševanju tehničnih vprašanj arhivov. Ing. Nada Majcen je v referatu Restavratorska in konzervatorska dejavnost orisala delo restavratorske delavnice v Arhivu SR Slovenije in opozorila na potrebo stalne skrbi za preverjanje kvalitete materialov za opremo in zaščito arhivskega gradiva.

Udeleženci posvetovanja so si ogledali tudi sejem »INTRA 80« v Mariboru in se seznanili z opremo za arhive, ki je trenutno na našem tržišču.

Referati in diskusije tega drugega posvetovanja so prav tako kot pred letom prvega, izšli v posebni brošuri — II. posvetovanje o opremi arhivskih skladišč in arhivskega gradiva v okviru splošnega ljudskega odpora in družbene samozastite, uredil Peter Klasinc, Maribor 1980 in pomenijo dragocen pripomoček arhivskim delavcem tako v zgodovinskih kot v arhivih delovnih organizacij pri reševanju tehničnih vprašanj arhivov.

Marjeta Adamič